

IV. ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ «ΠΡΑΞΙΣ Α.Τ.Ε.» για τη χρήση 1.1.2016 – 31.12.2016 βάσει των διατάξεων του Ν.4308/2014

A. Γενικές πληροφορίες

(Άρθρο 29 § 3) Γενικές πληροφορίες:

α) Επωνυμία οντότητας	ΠΡΑΞΙΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΤΕΧΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
β) Νομικός τύπος οντότητας	Ανώνυμη Εταιρεία
γ) Περίοδος αναφοράς	1.1.2016 - 31.12.2016
δ) Διεύθυνση έδρας οντότητας	Λεσβώνακτος 12, Μυτιλήνη, Τ.Κ. 81 100
ε) Αριθμός δημοσίου μητρώου ή αντίστοιχες πληροφορίες	Αρ. ΓΕΜΗ: 121994442000 Α.Φ.Μ. 082881631
στ) Εάν λειτουργεί η οντότητα υπό την παραδοχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας	Η εταιρεία λειτουργεί με την παραδοχή της συνεχιζόμενης δραστηριότητας.
ζ) Εάν η οντότητα είναι υπό εκκαθάριση	Η εταιρεία δεν είναι υπό εκκαθάριση.
η) Κατηγορία οντότητας βάσει Ν.4308/2014	Μικρή
θ) Δήλωση ότι οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σε πλήρη συμφωνία με τον Ν.4308/2014	Οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σε πλήρη συμφωνία με τον Ν.4308/2014, πλην της πρόβλεψης απομείωσης των εμπορικών και λοιπών απαιτήσεων καθώς και της πρόβλεψης αποζημίωσης προσωπικού, όπως αναφέρονται στις σημειώσεις 11 και 14.3 αντίστοιχα. Όλα τα στοιχεία του ισολογισμού και της κατάστασης αποτελεσμάτων, που προκύπτουν στην τρέχουσα περίοδο, αναγνωρίζονται στην περίοδο αυτή βάσει της αρχής του δουλευμένου.

Βάσει του άρθρου 29 § 1.β οι πληροφορίες επί των κονδυλίων των χρηματοοικονομικών καταστάσεων παρατίθενται με τη σειρά με την οποία τα κονδύλια αυτά παρουσιάζονται στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Δεν έγιναν παρεκκλίσεις.

(Άρθρο 29 § 1.γ) Απαιτούμενες πληροφορίες για την κατανόηση συντομεύσεων, διαγραμμάτων και συμβόλων. Χρησιμοποιηθείσα μονάδα μέτρησης και επίπεδο στρογγυλοποίησης αριθμών.

Χρησιμοποιήθηκαν οι εξής συντομεύσεις και σύμβολα:

Συντόμευση / Σύμβολο	Πληροφορίες
Μονάδα μέτρησης:	Ευρώ (€)
Επίπεδο στρογγυλοποίησης:	Δεν έγινε χρήση στρογγυλοποιήσεων

(Άρθρο 29 § 1.δ) Όταν πληροφορίες του παρόντος άρθρου παρατίθενται στους πίνακες των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, οι πληροφορίες αυτές μπορεί να μην επαναλαμβάνονται στο προσάρτημα.

Δεν συντρέχει η περίπτωση αυτή.

(Άρθρο 29 § 2) Το προσάρτημα περιλαμβάνει, κατ' ελάχιστον, τις επεξηγηματικές πληροφορίες και αναλύσεις των παραγράφων 3 έως 34 του άρθρου 29 του Ν.4308/2014, εκτός και εάν προβλέπεται απαλλαγή βάσει του ως άνω νόμου.

Έχουν περιληφθεί οι προβλεπόμενες πληροφορίες και αναλύσεις.

Β. Σύνομη κατάρτιση και δομή των οικονομικών καταστάσεων – Παρεκκλίσεις που έγιναν χάριν της αρχής της εύλογης παρουσίασης

(Άρθρο 29 § 6) Αιτιολογία παρέκκλισης από την εφαρμογή μιας διάταξης του παρόντος νόμου λόγω εκπλήρωσης της υποχρέωσης της §2 του άρθρου 16 περί εύλογης παρουσίασης. Πλήρης παράθεση επιπτώσεων της παρέκκλισης στα περιουσιακά στοιχεία, στις υποχρεώσεις, στην καθαρή θέση και στα αποτελέσματα.

Δεν έγιναν παρεκκλίσεις.

(Άρθρο 29 § 7) Όταν ένα περιουσιακό στοιχείο ή μια υποχρέωση σχετίζεται με περισσότερα από ένα κονδύλια του ισολογισμού, γνωστοποίηση της σχέσης του στοιχείου αυτού με τα σχετιζόμενα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Δεν συντρέχει η περίπτωση αυτή.

Γ. Λογιστικές πολιτικές στην αποτίμηση περιουσιακών στοιχείων, υποχρεώσεων & στοιχείων καθαρής θέσης και στην αναγνώριση εσόδων, κερδών & εξόδων – Μεταβολές λογιστικών πολιτικών & εκτιμήσεων και διόρθωση λαθών

(Άρθρο 29 § 5) Συνοπτική αναφορά των λογιστικών πολιτικών που ακολουθεί η οντότητα για τα επιμέρους στοιχεία των χρηματοοικονομικών της καταστάσεων. Σε περίπτωση αλλαγών λογιστικών πολιτικών, αλλαγών λογιστικών εκτιμήσεων ή διόρθωσης λαθών, γίνεται αναφορά στο γεγονός και γνωστοποιούνται οι σχετικές επιπτώσεις στα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

1) Τα ενσώματα, βιολογικά και άυλα πάγια στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης και μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος κτήσεως.

Ειδικότερα, στα πάγια περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων:

α) Η υπεραξία, ως άυλο στοιχείο.

β) Οι δαπάνες βελτίωσης παγίων.

γ) Οι δαπάνες επισκευής και συντήρησης, μόνο όταν εμπίπτουν στον ορισμό του περιουσιακού στοιχείου. Σε κάθε άλλη περίπτωση, οι σχετικές δαπάνες αναγνωρίζονται ως έξοδο, σύμφωνα με το άρθρο 25.

δ) Οι δαπάνες ανάπτυξης, αναγνωρίζονται ως περιουσιακό στοιχείο όταν, και μόνον όταν, πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις του άρθρου 18, του ν.4308/2014.

ε) Το κόστος αποσυναρμολόγησης, απομάκρυνσης ή αποκατάστασης ενσώματων παγίων στοιχείων, όταν η σχετική υποχρέωση γεννάται για την επιχείρηση ως αποτέλεσμα της εγκατάστασης του παγίου ή της χρήσης του στη διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου, για σκοπούς άλλους από την παραγωγή αποθεμάτων στη διάρκεια αυτής της περιόδου. Όταν το εν λόγω κόστος σχετίζεται με την παραγωγή αποθεμάτων στη διάρκεια μιας συγκεκριμένης περιόδου, το κόστος αυτό επιβαρύνει τα παραχθέντα αποθέματα.

2) Ιδιοπαραγόμενα πάγια στοιχεία

Το κόστος κτήσης ενός ιδιοπαραγόμενου παγίου περιλαμβάνει:

α) το σύνολο των δαπανών που απαιτούνται για να φθάσει το στοιχείο στην κατάσταση λειτουργίας για την οποία προορίζεται.

β) περιλαμβάνει το κόστος πρώτων υλών, αναλώσιμων υλικών, εργασίας και άλλο κόστος που σχετίζεται άμεσα με το εν λόγω πάγιο στοιχείο και

γ) μια εύλογη αναλογία σταθερών και μεταβλητών εξόδων που σχετίζονται έμμεσα με το εν λόγω πάγιο στοιχείο, στο βαθμό που τα ποσά αυτά αναφέρονται στην περίοδο κατασκευής.

Το κόστος ιδιοπαραγόμενου παγίου μακράς περιόδου κατασκευής ή παραγωγής δεν επιβαρύνθηκε με τόκους εντόκων υποχρεώσεων.

3) Ημιτελή ιδιοπαραγόμενα πάγια στοιχεία επιμετρώνται στο κόστος που έχουν απορροφήσει κατά την ημερομηνία του ισολογισμού το οποίο περιλαμβάνει το κόστος πρώτων υλών, αναλώσιμων υλικών, εργασίας και άλλο κόστος που σχετίζεται άμεσα με το εν λόγω πάγιο στοιχείο.

4) Άυλα στοιχεία και υπεραξία

Με την εξαίρεση των δαπανών ανάπτυξης της παρ. 1 του άρθρου 18, δεν αναγνωρίστηκαν εσωτερικώς δημιουργούμενα άυλα στοιχεία, συμπεριλαμβανομένης και της υπεραξίας.

5) Αποσβέσεις παγίων

Η αξία των παγίων περιουσιακών στοιχείων που έχουν περιορισμένη ωφέλιμη ζωή υποβλήθηκε σε απόσβεση. Η απόσβεση αρχίζει όταν το περιουσιακό στοιχείο είναι έτοιμο για τη χρήση για την οποία προορίζεται και υπολογίζεται με βάση την εκτιμώμενη ωφέλιμη οικονομική ζωή του. Οι αποσβέσεις διενεργήθηκαν με τη σταθερή μέθοδο, με τους κάτωθι συντελεστές τους οποίους η διοίκηση της οντότητας επέλεξε με βάση την ωφέλιμη οικονομική ζωή του παγίου. Η γη δεν υπόκειται σε απόσβεση. Ωστόσο, βελτιώσεις αυτής με περιορισμένη ωφέλιμη ζωή υπόκεινται σε απόσβεση.

Κατηγορία παγίου επιχείρησης	Συντελεστής απόσβεσης (% ανά έτος)
Κτίρια, κατασκευές, εγκαταστάσεις, βιομηχανικές και ειδικές εγκαταστάσεις, μη κτιριακές εγκαταστάσεις, αποθήκες και σταθμοί, περιλαμβανομένων των παραρτημάτων τους (και ειδικών οχημάτων φορτοεκφόρτωσης)	4
Μέσα μαζικής μεταφοράς, περιλαμβανομένων αεροσκαφών, σιδηροδρομικών συρμών, πλοίων και σκαφών	5
Μηχανήματα, εξοπλισμός εκτός Η/Υ και λογισμικού	10
Μέσα μεταφοράς ατόμων	16
Μέσα μεταφοράς εμπορευμάτων («εσωτερικές εμπορευματικές μεταφορές»)	12
Άυλα στοιχεία και δικαιώματα και έξοδα πολυετούς απόσβεσης	10
Εξοπλισμός Η/Υ, κύριος και περιφερειακός και λογισμικό	20
Λοιπά πάγια στοιχεία της επιχείρησης	10

6) Η υπεραξία και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με απεριόριστη ζωή δεν υπάρχουν ή στην περίπτωση που υπάρχουν δεν υπόκεινται σε απόσβεση και τα εν λόγω στοιχεία υπόκεινται σε ετήσιο έλεγχο απομείωσης της αξίας τους. Η υπεραξία, οι δαπάνες ανάπτυξης και τα άυλα περιουσιακά στοιχεία με ωφέλιμη ζωή που δεν μπορεί να προσδιοριστεί αξιόπιστα δεν υπάρχουν ή στην περίπτωση που υπάρχουν υπόκεινται σε απόσβεση, με περίοδο απόσβεσης τα δέκα (10) έτη.

7) Απομείωση παγίων

Τα ως άνω πάγια περιουσιακά στοιχεία που επιμετρούνται στο κόστος ή στο αποσβέσιμο κόστος υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης της αξίας τους, όταν υπάρχουν σχετικές ενδείξεις.

Ζημίες απομείωσης δεν προέκυψαν και στην περίπτωση που προκύπτουν αναγράφεται το σχετικό ποσό. Οι ζημίες απομείωσης προκύπτουν όταν η ανακτήσιμη αξία του παγίου είχε καταστεί μικρότερη από τη λογιστική του αξία. Η αναγνώριση της ζημίας απομείωσης γίνεται επειδή εκτιμάται ότι η απομείωση είναι μόνιμου χαρακτήρα. Οι ως άνω ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της παρούσας περιόδου ως έξοδο.

Δεν αναστράφηκαν ζημίες απομείωσης προηγούμενων περιόδων και σε περίπτωση που αναστραφούν αναγράφεται το σχετικό ποσό στα αποτελέσματα της παρούσας περιόδου επειδή, οι συνθήκες που τις προκάλεσαν έπαυσαν να υφίστανται. Η λογιστική αξία του παγίου μετά την αναστροφή της ζημίας απομείωσης δεν μπορεί να υπερβεί τη λογιστική αξία που θα είχε το πάγιο εάν δεν είχε αναγνωρισθεί η ζημία απομείωσης). Δεν υπήρξε αναστροφή της απομείωσης υπεραξίας.

8) Παύση αναγνώρισης παγίων

Τα πάγια περιουσιακά στοιχεία τα οποία κατά τη διάρκεια της περιόδου διατέθηκαν ή δεν αναμένονται πλέον μελλοντικά οικονομικά οφέλη από τη χρήση ή τη διάθεσή τους έπαυσαν να αναγνωρίζονται στον ισολογισμό και το κέρδος ή ζημία που προέκυψε από την ανωτέρω παύση προσδιορίστηκε ως η διαφορά μεταξύ του καθαρού προϊόντος της διάθεσης και της λογιστικής αξίας του στοιχείου και το οποίο περιλαμβάνεται στην κατάσταση αποτελεσμάτων στο χρόνο που το στοιχείο έπαυσε να αναγνωρίζεται (εκτός εάν προβλέπεται διαφορετικά από τον παρόντα νόμο).

9) Χρηματοδοτική μίσθωση

Πληροφορίες από πλευράς μισθωτή: Δεν περιήλθαν στην οντότητα περιουσιακά στοιχεία με χρηματοδοτική μίσθωση (ή στην περίπτωση που περιήλθαν αναγνωρίστηκαν ως περιουσιακό στοιχείο της οντότητας με το κόστος κτήσης που θα είχε προκύψει εάν το στοιχείο αυτό είχε αγοραστεί, με ταυτόχρονη αναγνώριση αντίστοιχης υποχρέωσης προς την εκμισθώτρια οντότητα - υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης. Μεταγενέστερα, τα εν λόγω πάγια στοιχεία αντιμετωπίστηκαν λογιστικά βάσει των προβλέψεων του Ν. 4308/2014 για τα αντίστοιχα ιδιόκτητα στοιχεία. Η υποχρέωση χρηματοδοτικής μίσθωσης αντιμετωπίστηκε ως δάνειο, το δε μίσθωμα διαχωρίζεται σε χρεολύσιο, το οποίο μειώνει το δάνειο, και σε τόκο που αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έξοδο).

Πληροφορίες από πλευράς εκμισθωτή: Δεν υπήρξαν περιουσιακά στοιχεία τα οποία εκμισθώθηκαν σε τρίτους δυνάμει χρηματοδοτικής μίσθωσης ή σε περίπτωση που υπήρξαν αναφέρεται ότι αυτά τα περιουσιακά στοιχεία εμφανίζονται αρχικά ως απαιτήσεις με ποσό ίσο με την καθαρή επένδυση στη μίσθωση. Μεταγενέστερα η απαίτηση χρηματοδοτικής μίσθωσης αντιμετωπίζεται ως χορηγηθέν δάνειο, το δε μίσθωμα διαχωρίζεται σε χρεολύσιο, το οποίο μειώνει το δάνειο, και σε τόκο που αναγνωρίζεται ως χρηματοοικονομικό έσοδο.

Πώληση περιουσιακών στοιχείων που στη συνέχεια επαναμισθώνονται με χρηματοδοτική μίσθωση δεν υπήρξε (ή στην περίπτωση που υπήρξε λογιστικά αντιμετωπίστηκε από τον πωλητή ως εγγυημένος δανεισμός. Το εισπραττόμενο από την πώληση ποσό αναγνωρίστηκε ως υποχρέωση η οποία μειώνεται με τα καταβαλλόμενα χρεολύσια, ενώ οι σχετικοί τόκοι αναγνωρίστηκαν ως χρηματοοικονομικό έξοδο. Τα πωληθέντα στοιχεία συνεχίζουν να αναγνωρίζονται στον ισολογισμό ως περιουσιακά στοιχεία).

10) Λειτουργική μίσθωση

Πληροφορίες από πλευράς εκμισθωτή: Οι Μισθώσεις παγίων με λειτουργική μίσθωση στην περίπτωση που υπήρξαν ο εκμισθωτής παγίων παρουσιάζει στον ισολογισμό του τα εκμισθωμένα σε τρίτους περιουσιακά στοιχεία βάσει λειτουργικής μίσθωσης, σύμφωνα με τη φύση του κάθε περιουσιακού στοιχείου και τα μισθώματα αναγνωρίστηκαν ως έσοδα στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης ή αναφέρεται άλλη συστηματική μέθοδος η οποία είναι περισσότερο αντιπροσωπευτική για την κατανομή του εσόδου των μισθωμάτων στη διάρκεια της μίσθωσης.

Πληροφορίες από πλευράς μισθωτή: Οι Μισθώσεις παγίων με λειτουργική μίσθωση στην περίπτωση που υπήρξαν ο μισθωτής παγίων βάσει λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζει τα μισθώματα ως έξοδα στα αποτελέσματα με τη σταθερή μέθοδο σε όλη τη διάρκεια της μίσθωσης, εκτός εάν μία άλλη συστηματική μέθοδος είναι περισσότερο αντιπροσωπευτική για την κατανομή του εξόδου των μισθωμάτων στη διάρκεια της μίσθωσης).

11) Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Όλα τα χρηματοοικονομικά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, τα χρηματοοικονομικά στοιχεία επιμετρώνται στο κόστος κτήσεως μείον ζημίες απομείωσης. Τα έντοκα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης επιμετρώνται στο αποσβέσιμο κόστος με τη χρήση της μεθόδου του πραγματικού επιτοκίου (ή με τη σταθερή μέθοδο).

Απομείωση: Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία υπόκεινται σε έλεγχο απομείωσης, όταν υπάρχουν σχετικές ενδείξεις.

Ζημίες απομείωσης δεν υπήρξαν και στην περίπτωση που υπάρχουν αναφέρεται το ποσό της ζημιάς απομείωσης. Ζημίες απομείωσης υπάρχουν όταν οι λογιστικές αξίες είναι μεγαλύτερες από το ανακτήσιμο ποσό και αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων και αναστρέφονται ως κέρδη σε αυτή, όταν οι συνθήκες που τις προκάλεσαν πάψουν να υφίστανται. Αναστροφή γίνεται μέχρι της αξίας που θα είχε το στοιχείο, εάν δεν είχε αναγνωριστεί ζημία απομείωσης. Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του μη κυκλοφορούντος ενεργητικού οι ζημίες απομείωσης αναγνωρίζονται όταν εκτιμάται ότι η απομείωση είναι μόνιμου χαρακτήρα.)

Πρόβλεψη απομείωσης χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων: Οι προβλέψεις απομείωσης των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται στην ονομαστική αξία που η Διοίκηση της οντότητας εκτιμά ότι δεν είναι ανακτήσιμη κατά την ημερομηνία του ισολογισμού. Η εταιρεία έχοντας ενδείξεις απομείωσης των εμπορικών απαιτήσεων συνολικού ποσού ευρώ 36 χιλιάδες κατά την 31/12/2016, δεν προέβη στην λογιστικοποίηση τους θεωρώντας ότι θα ανακτηθούν σε επόμενες χρήσεις στο σύνολο τους.

Παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου: Η οντότητα παύει να αναγνωρίζει ένα χρηματοοικονομικό περιουσιακό στοιχείο όταν και μόνον όταν:

- α) Εκπνεύσουν τα συμβατικά δικαιώματα επί των ταμειακών ρών του στοιχείου ή
- β) μεταβιβάσει όλους ουσιαστικά τους κινδύνους και τα οφέλη που προκύπτουν από την κυριότητα του στοιχείου αυτού.

Κατά την παύση αναγνώρισης ενός χρηματοοικονομικού περιουσιακού στοιχείου αναγνωρίζεται ως κέρδος ή ζημία στα αποτελέσματα, η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας και του ανταλλάγματος που λαμβάνεται (συμπεριλαμβανομένου κάθε νέου περιουσιακού στοιχείου που αποκτάται μείον κάθε νέα υποχρέωση που αναλαμβάνεται)

Εμφάνιση στον ισολογισμό: Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται στον ισολογισμό ως μη κυκλοφορούντα ή ως κυκλοφορούντα, ανάλογα με τις προθέσεις της διοίκησης της οντότητας και το συμβατικό ή εκτιμώμενο χρόνο διακανονισμού τους.

12) Αποθέματα και υπηρεσίες

Τα αποθέματα αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης. Το κόστος κτήσης των αποθεμάτων περιλαμβάνει το σύνολο των δαπανών που απαιτούνται για να φθάσουν αυτά στην παρούσα θέση και κατάστασή τους. Το κόστος παραγωγής προϊόντος ή υπηρεσίας προσδιορίζεται με μία από τις γενικά αποδεκτές μεθόδους κοστολόγησης και περιλαμβάνει:

α) Το κόστος πρώτων υλών, αναλώσιμων υλικών, εργασίας και άλλο κόστος που σχετίζεται άμεσα με το εν λόγω στοιχείο και

β) μία εύλογη αναλογία σταθερών και μεταβλητών εξόδων που σχετίζονται έμμεσα με το εν λόγω στοιχείο, στο βαθμό που τα έξοδα αυτά αναφέρονται στην περίοδο παραγωγής. Τα κόστη διανομής και διοίκησης δεν επιβαρύνουν το κόστος παραγωγής.

Επιμέτρηση μετά την αρχική αναγνώριση: Μετά την αρχική αναγνώριση, τα αποθέματα επιμετρώνται στην κατ' είδος χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας.

Το κόστος κτήσης του τελικού αποθέματος:

α) Προσδιορίζεται, σύμφωνα με τη μέθοδο του μέσου σταθμικού όρου

β) Η ίδια μέθοδος χρησιμοποιείται για όλα τα αποθέματα που έχουν παρόμοια φύση και χρήση από την οντότητα. Για αποθέματα με διαφορετική φύση ή χρήση διαφορετικές μέθοδοι μπορεί να δικαιολογούνται.

γ) Το κόστος αποθεμάτων που δεν είναι συνήθως αντικαταστατά, καθώς και των αγαθών ή υπηρεσιών που παράγονται και προορίζονται για ειδικά έργα, προσδιορίζεται με τη μέθοδο του εξατομικευμένου κόστους.

Οι αγορές αναλώσιμων υλικών που δεν είναι σημαντικές για το μέγεθος της οντότητας αντιμετωπίστηκαν ως έξοδα της περιόδου ή αντιμετωπίστηκαν όπως τα υπόλοιπα αποθέματα.

13) Προκαταβολές δαπανών και λοιπά μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία

Οι προκαταβολές αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης (καταβαλλόμενα ποσά).

Μεταγενέστερα επιμετρώνται στο αρχικό κόστος κτήσης, μείον τα χρησιμοποιηθέντα ποσά βάσει της αρχής του δουλευμένου και τυχόν ζημίες απομείωσης.

Τα λοιπά μη χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης. Μεταγενέστερα επιμετρώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ κόστους κτήσης και ανακτήσιμης αξίας.

14) Υποχρεώσεις

14.1. Χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά στο οφειλόμενο ποσό τους. Ποσά που αφορούν υπέρ ή υπό το άρτιο έκδοση, καθώς και το κόστος που σχετίζεται άμεσα με την ανάληψη των υποχρεώσεων δεν υπήρξαν (ή στην περίπτωση που υπάρξουν αντιμετωπίζονται ως έξοδα ή έσοδα της περιόδου στην οποία οι υποχρεώσεις αναγνωρίστηκαν αρχικά).

Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις επιμετρώνται στα οφειλόμενα ποσά.

Σημείωση: Αντί της εφαρμογής των ανωτέρω οι χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά και επιμετρώνται μεταγενέστερα στο αποσβέσιμο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου ή τη σταθερή μέθοδο, εάν η επιμέτρηση με τον κανόνα της παρούσας παραγράφου έχει σημαντική επίπτωση στα ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Ειδικότερα, για την επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στην ανωτέρω σημείωση η αρχική αναγνώριση των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων γίνεται στο καθαρό ποσό που αναλαμβάνεται, λαμβανομένων υπόψη των ποσών που αφορούν υπέρ ή υπό το άρτιο έκδοση, τόκους, καθώς και το κόστος που σχετίζεται άμεσα με την ανάληψη αυτών.

Τόκοι χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων: Οι προκύπτοντες τόκοι από τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται ως έξοδα στα αποτελέσματα, με εξαίρεση τους τόκους που βαρύνουν το κόστος περιουσιακών στοιχείων βάσει των προβλέψεων του άρθρου 18 παράγραφος 2.δ και 20 παράγραφος 5 του ν.4308/2014 (ή τόκοι που βαρύνουν το κόστος περιουσιακών στοιχείων δεν υπήρξαν).

Παύση αναγνώρισης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης: Η οντότητα παύει να αναγνωρίζει μια χρηματοοικονομική υποχρέωση όταν, και μόνον όταν, η συμβατική δέσμευση εκπληρώνεται, ακυρώνεται ή εκπνέει. Τροποποίηση των όρων υφιστάμενης χρηματοοικονομικής υποχρέωσης (είτε οφείλεται σε οικονομική δυσχέρεια του οφειλέτη είτε όχι) αντιμετωπίζεται ως εξόφληση της αρχικής και αναγνώριση νέας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης. Η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας μιας χρηματοοικονομικής υποχρέωσης που εξοφλείται ή μεταβιβάζεται σε ένα τρίτο μέρος και του ανταλλάγματος που καταβάλλεται, συμπεριλαμβανομένης της λογιστικής αξίας τυχόν άλλων, εκτός μετρητών, μεταβιβαζόμενων περιουσιακών στοιχείων και τυχόν νέων υποχρεώσεων που αναλαμβάνονται, αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα.

14.2. Μη χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις

Οι μη χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις αναγνωρίζονται αρχικά και επιμετρώνται μεταγενέστερα στο ονομαστικό ποσό που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό τους.

14.3. Προβλέψεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται αρχικά και επιμετρώνται μεταγενέστερα στο ονομαστικό ποσό που αναμένεται να απαιτηθεί για το διακανονισμό τους.

Σημείωση: Αντί της ανωτέρω επιμέτρησης, οι προβλέψεις αναγνωρίζονται αρχικά και επιμετρώνται μεταγενέστερα στην παρούσα αξία των ποσών που αναμένεται να απαιτηθούν για το διακανονισμό τους, εάν η επιμέτρηση με βάση την παρούσα αξία αναμένεται να έχει σημαντική επίπτωση στα ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων, έναντι της επιμέτρησης με βάση το ονομαστικό ποσό.

Προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία: Ειδικότερα, οι προβλέψεις για παροχές σε εργαζομένους μετά την έξοδο από την υπηρεσία, αναγνωρίζονται και επιμετρώνται είτε στα προκύπτοντα από τη νομοθεσία ονομαστικά ποσά κατά την ημερομηνία του ισολογισμού αλλιώς με βάση αποδεκτή αναλογιστική μέθοδο, εφόσον, η αναλογιστική μέθοδος έχει σημαντική επίπτωση στις οικονομικές καταστάσεις. Η εταιρεία δεν λογιστικοποίησε το ποσό της σωρευμένης πρόβλεψης έως την 31/12/2016 ως όφειλε ποσού 2 χιλιάδες βάσει των όσων προβλέπονται από τον Ν. 4172/2013.

14.4. Διαφορές που προκύπτουν είτε κατά την επανεκτίμησή, είτε κατά το διακανονισμό των μη χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των προβλέψεων, αναγνωρίζονται ως κέρδη ή ζημιές της περιόδου στην οποία προκύπτουν.

15. Κρατικές επιχορηγήσεις

15.1. Κρατικές επιχορηγήσεις περιουσιακών στοιχείων: Οι Κρατικές επιχορηγήσεις στην περίπτωση που υπάρξουν και αφορούν επιχορήγηση περιουσιακών στοιχείων αναγνωρίζονται αρχικά ως υποχρεώσεις στην περίοδο που εισπράττονται ή στην περίοδο που καθίσταται οριστική η έγκρισή τους και υπάρχει βεβαιότητα ότι θα εισπραχθούν. Οι κρατικές επιχορηγήσεις αναγνωρίζονται με τα ποσά που εισπράττονται ή εγκρίνονται οριστικά. Μεταγενέστερα της αρχικής αναγνώρισης, οι κρατικές επιχορηγήσεις αποσβένονται με τη μεταφορά τους στα αποτελέσματα ως έσοδα, στην ίδια περίοδο και με τρόπο αντίστοιχο της μεταφοράς στα αποτελέσματα της λογιστικής αξίας του στοιχείου που επιχορηγήθηκε.

15.2. Κρατικές επιχορηγήσεις εξόδων: Οι Κρατικές επιχορηγήσεις εξόδων στην περίπτωση που υπάρξουν και αφορούν επιχορηγήσεις εξόδων αναγνωρίζονται αρχικά ως υποχρεώσεις στην περίοδο που εισπράττονται ή στην περίοδο που καθίσταται οριστική η έγκρισή τους και υπάρχει βεβαιότητα ότι θα εισπραχθούν. Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν έξοδα μεταφέρονται στα αποτελέσματα ως έσοδα στην περίοδο στην οποία τα επιχορηγηθέντα έξοδα βαρύνουν τα αποτελέσματα.

16. Αναβαλλόμενοι φόροι

Μη αναγνώριση αναβαλλόμενης φορολογίας: Η οντότητα δεν αναγνωρίζει αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις τους.

17. Έσοδα και κέρδη

Τα έσοδα αναγνωρίζονται εντός της περιόδου στην οποία καθίστανται δουλευμένα.

Τα έσοδα από πώληση αγαθών αναγνωρίζονται όταν πληρούνται όλα τα παρακάτω:
α) Μεταβιβάζονται στον αγοραστή οι ουσιαστικοί κίνδυνοι και τα οφέλη που συνδέονται με την κυριότητά τους.

β) Τα αγαθά γίνονται αποδεκτά από τον αγοραστή.

γ) Τα οικονομικά οφέλη από τη συναλλαγή μπορούν να επιμετρηθούν αξιόπιστα και θεωρείται σφόδρα πιθανή η εισροή τους στην οντότητα.

Τα έσοδα από παροχή υπηρεσιών και κατασκευαστικά συμβόλαια αναγνωρίζονται με βάση το ποσοστό ολοκλήρωσης (μέθοδος του ποσοστού ολοκλήρωσης) και εφόσον θεωρείται σφόδρα πιθανή η εισροή του οικονομικού οφέλους της συναλλαγής. Εναλλακτικά, μπορεί να εφαρμόζεται η μέθοδος της ολοκληρωμένης σύμβασης, όταν δεν επηρεάζονται σημαντικά τα μεγέθη των χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Τα έσοδα που προέρχονται από τη χρήση περιουσιακών στοιχείων της οντότητας από τρίτους αναγνωρίζονται ως εξής:

α) Οι τόκοι βάσει χρονικής αναλογίας με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου ή τη σταθερή μέθοδο.
β) Τα μερίσματα ή παρόμοιας φύσης εισόδημα από τη συμμετοχή στην καθαρή θέση άλλων οντοτήτων όταν εγκρίνονται από το αρμόδιο όργανο που αποφασίζει τη διανομή τους.

γ) Τα δικαιώματα βάσει των σχετικών συμβατικών όρων.

Τα έσοδα επιμετρώνται σε ποσά καθαρά από κάθε επιστροφή, έκπτωση ή φόρο επί των πωλήσεων.

Τα έσοδα αναγνωρίζονται διακεκριμένα από τα σχετικά έξοδα.

Τα κέρδη από επιμετρήσεις περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, συμπεριλαμβανομένων των κερδών από αναστροφές προβλέψεων και απομειώσεων, αναγνωρίζονται βάσει των ρυθμίσεων του παρόντος νόμου.

Τα κέρδη που προκύπτουν από τη διαγραφή περιουσιακών στοιχείων ή υποχρεώσεων αναγνωρίζονται όταν τα περιουσιακά στοιχεία ή οι υποχρεώσεις διαγράφονται από τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Κάθε άλλο έσοδο ή κέρδος αναγνωρίζεται βάσει των ρυθμίσεων του παρόντος νόμου στην κατάσταση αποτελεσμάτων.

Τα κέρδη παρουσιάζονται κατάλληλα στην κατάσταση αποτελεσμάτων με το καθαρό ποσό τους.

18. Έξοδα

Τα έξοδα περιλαμβάνουν:

α) Τα έξοδα ίδρυσης.

β) Το κόστος κτήσης ή κόστος παραγωγής, κατά περίπτωση, των πωληθέντων αγαθών ή υπηρεσιών.

γ) Τις πάσης φύσεως δαπάνες μισθοδοσίας εργαζομένων, περιλαμβανομένων των προβλέψεων για μελλοντικές παροχές.

δ) Τα έξοδα έρευνας.

ε) Τα έξοδα ανάπτυξης.

στ) Τις επισκευές και συντηρήσεις.

ζ) Τις αποσβέσεις ενσώματων και άυλων πάγιων στοιχείων.

η) Τις προβλέψεις για λοιπούς κινδύνους και έξοδα.

θ) Τους τόκους και τα συναφή έξοδα.

ι) Τα έξοδα και τις ζημίες που προκύπτουν από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων, σύμφωνα με τον παρόντα νόμο.

ια) Τις ζημίες που προκύπτουν από τη διαγραφή περιουσιακών στοιχείων.

ιβ) Τις λοιπές προκύπτουσες ζημίες που παρουσιάζονται με το καθαρό ποσό τους.

ιγ) Το φόρο εισοδήματος της περιόδου, τρέχοντα και αναβαλλόμενο, κατά περίπτωση.

ιδ) Κάθε άλλο έξοδο που έχει προκύψει και δεν περιλαμβάνεται στις προηγούμενες κατηγορίες.

Κάθε ως άνω δαπάνη αναγνωρίζεται και ταξινομείται στην κατάσταση αποτελεσμάτων με κατάλληλο τρόπο, εκτός εάν η δαπάνη αυτή καλύπτει τον ορισμό του περιουσιακού στοιχείου.

Όταν συμφωνίες για αγορά ή πώληση περιλαμβάνουν όρους για αναβολή της πληρωμής, είναι πιθανόν το σχετικό ποσό να ενσωματώνει τόκο. Το αντίστοιχο έσοδο ή κόστος επιμετράται στο αποσβέσιμο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου ή τη σταθερή μέθοδο, αντί της επιμέτρησης στο ονομαστικό ποσό, εάν το αποσβέσιμο κόστος εκτιμάται ότι έχει σημαντική επίπτωση στα ποσά των χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Στην περίπτωση αυτή, το ποσό του προκύπτοντος τόκου αναγνωρίζεται κατάλληλα στα αποτελέσματα.

19. Στοιχεία της καθαρής θέσης

Τα στοιχεία της καθαρής θέσης περιλαμβάνουν:

α) Το καταβληθέν από τους ιδιοκτήτες κεφάλαιο της οντότητας, συμπεριλαμβανομένου:

α.1) του υπέρ το άρτιο ποσού αυτού και

α.2) οποιασδήποτε εισφοράς των ιδιοκτητών εφόσον υπάρχει ανέκκλητη δέσμευση κεφαλαιοποίησής της και υποχρέωση της οντότητας για έκδοση μετοχών ή άλλων συμμετοχικών τίτλων προς τους συνεισφέροντες εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία της εισφοράς.

β) Τα αποθεματικά που σχηματίζονται βάσει διατάξεων της φορολογικής ή άλλης νομοθεσίας ή του καταστατικού.

γ) Τα αποτελέσματα εις νέον.

δ) Τις διαφορές από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία τους, που αναγνωρίζονται κατευθείαν ως στοιχεία της καθαρής θέσης βάσει των προβλέψεων του παρόντος νόμου.

ε) Τους ιδίους τίτλους καθαρής θέσης της οντότητας, όταν συντρέχει περίπτωση που παρουσιάζονται ως ξεχωριστό στοιχείο αφαιρετικά της καθαρής θέσης.

στ) Κέρδη και ζημιές από τη διάθεση ή ακύρωση ιδίων τίτλων καθαρής θέσης, όταν συντρέχει περίπτωση, που αναγνωρίζονται κατευθείαν στην καθαρή θέση ως ξεχωριστό στοιχείο, προσθετικά ή αφαιρετικά αναλόγως.

Τα ως άνω κονδύλια της καθαρής θέσης αναγνωρίζονται αρχικά και επιμετρώνται μεταγενέστερα στα ονομαστικά τους ποσά, που έχουν ληφθεί ή καταβληθεί.

Κόστος που σχετίζεται άμεσα με στοιχείο της καθαρής θέσης παρακολουθείται αφαιρετικά του στοιχείου αυτού της καθαρής θέσης, εφόσον είναι σημαντικό για τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Σε αντίθετη περίπτωση το εν λόγω ποσό αναγνωρίζεται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά.

Κέρδη από την επιμέτρηση περιουσιακών στοιχείων και υποχρεώσεων στην εύλογη αξία, που αναγνωρίζονται στην καθαρή θέση, δεν μπορούν να κεφαλαιοποιηθούν πριν πραγματοποιηθούν.

20. Συναλλαγές και στοιχεία σε ξένο νόμισμα

Μία συναλλαγή σε ξένο νόμισμα μετατρέπεται κατά την αρχική αναγνώριση στο νόμισμα στο οποίο καταρτίζονται οι χρηματοοικονομικές καταστάσεις της οντότητας με την ισχύουσα συναλλαγματική ισοτιμία κατά τη συναλλαγή.

Στο τέλος κάθε περιόδου αναφοράς:

α) Τα νομισματικά στοιχεία μετατρέπονται με την ισοτιμία κλεισίματος της ημερομηνίας του ισολογισμού.

β) Τα μη νομισματικά στοιχεία που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και επιμετρώνται στο ιστορικό κόστος, μετατρέπονται με την ισοτιμία της αρχικής αναγνώρισης.

γ) Τα μη νομισματικά στοιχεία που εκφράζονται σε ξένο νόμισμα και επιμετρώνται στην εύλογη αξία, μετατρέπονται με την ισοτιμία της ημέρας στην οποία η εύλογη αξία προσδιορίστηκε. Οι διαφορές που προκύπτουν αντιμετωπίζονται λογιστικά με τον ίδιο τρόπο που αντιμετωπίζονται οι μεταβολές της εύλογης αξίας, σύμφωνα με το άρθρο 24.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από το διακανονισμό νομισματικών στοιχείων ή από τη μετατροπή τους με ισοτιμία διαφορετική από την ισοτιμία μετατροπής κατά την αρχική αναγνώριση ή κατά τη σύνταξη προγενέστερων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα της περιόδου που προκύπτουν.

Η συναλλαγματική διαφορά που προκύπτει από νομισματικό στοιχείο το οποίο αποτελεί μέρος της καθαρής επένδυσης σε αλλοδαπή δραστηριότητα, αναγνωρίζεται κατευθείαν ως στοιχείο (διαφορά) στην καθαρή θέση. Το στοιχείο αυτό της καθαρής θέσης μεταφέρεται στα αποτελέσματα κατά τη διάθεση της αλλοδαπής δραστηριότητας.

21. Μεταβολές λογιστικών πολιτικών και εκτιμήσεων και διόρθωση λαθών

Οι μεταβολές των λογιστικών πολιτικών και οι διορθώσεις λαθών αναγνωρίζονται αναδρομικά με τη διόρθωση:

α) Των λογιστικών αξιών των περιουσιακών στοιχείων, των υποχρεώσεων και της καθαρής θέσης, για τη σωρευτική επίδραση της μεταβολής κατά την έναρξη και λήξη της συγκριτικής και της τρέχουσας περιόδου, και

β) των εσόδων, κερδών, εξόδων και ζημιών, όσον αφορά την επίδραση επί των λογιστικών μεγεθών της συγκριτικής περιόδου.

Οι μεταβολές των λογιστικών εκτιμήσεων αναγνωρίζονται στην περίοδο στην οποία διαπιστώνεται ότι προκύπτουν και επηρεάζουν αυτή την περίοδο και μελλοντικές περιόδους, κατά περίπτωση. Οι αλλαγές αυτές δεν αναγνωρίζονται αναδρομικά. Η διόρθωση των λαθών διενεργείται άμεσα κατά τον εντοπισμό τους.

Στην κλειόμενη χρήση δεν υπήρξαν μεταβολές των λογιστικών πολιτικών και εκτιμήσεων καθώς και διορθώσεις.

(Άρθρο 37 § 5) Η εταιρεία δεν έκανε / έκανε χρήση των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 37 για τα παρακάτω κονδύλια του ισολογισμού και της κατάστασης αποτελεσμάτων:

Η εταιρεία δεν έκανε χρήση των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 37.

(Άρθρο 29 § 10) Σε περίπτωση επιμέτρησης στην εύλογη αξία σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν.4308/2014, παρτίθεται:

α) Σαφής δήλωση ότι έχει γίνει χρήση της δυνατότητας επιμέτρησης στην εύλογη αξία καθώς και τα κονδύλια των χρηματοοικονομικών καταστάσεων που έχουν επιμετρηθεί στην εύλογη αξία.

β) Περιγραφή των σημαντικών υποθέσεων στις οποίες βασίζονται τα υποδείγματα και οι τεχνικές επιμέτρησης.

γ) Ανά κονδύλι στοιχείων του ισολογισμού: η εύλογη αξία, οι μεταβολές της που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα, καθώς και οι μεταβολές αυτής που έχουν αναγνωρισθεί απευθείας στην καθαρή θέση (διαφορές εύλογης αξίας).

δ) Πίνακας στον οποίο παρουσιάζεται η κίνηση των διαφορών εύλογης αξίας κατά τη διάρκεια της περιόδου, με ανάλυση σε μικτό ποσό και αναβαλλόμενο φόρο εισοδήματος, όταν αναγνωρίζεται αναβαλλόμενη φορολογία.

ε) Για κάθε κατηγορία παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων, πληροφορίες για την έκταση και τη φύση τους, συμπεριλαμβανόμενων των όρων και των συνθηκών που μπορεί να επηρεάσουν το ποσό, το χρόνο και την πιθανότητα μελλοντικών χρηματορροών.

στ) Για πάγια στοιχεία, η λογιστική αξία των παγίων αυτών που θα αναγνωρίζονταν στον ισολογισμό, εάν τα εν λόγω στοιχεία δεν είχαν επιμετρηθεί στην εύλογη αξία τους σύμφωνα με το άρθρο 24.

α) Τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της οντότητας δεν επιμετρήθηκαν μεταγενέστερα της αρχικής τους αναγνώρισης στην εύλογη αξία, εκτός από το κονδύλι «Ακίνητα» (που περιλαμβάνει τα ιδιοχρησιμοποιούμενα Γήπεδα – Οικόπεδα & Κτίρια) το οποίο επιμετρήθηκε στην εύλογη αξία..

β) Μεθοδολογία Εκτίμησης:

Εισαγωγή

Ο προσδιορισμός της αξίας των περιουσιακών στοιχείων γίνεται σε δύο φάσεις. Αρχικά, διενεργείται αυτοψία στις υπό διερεύνηση ιδιοκτησίες ώστε να διαπιστωθούν και να αναλυθούν τα στοιχεία που μας διαβιβάστηκαν από την Εταιρεία. Σε επόμενο στάδιο γίνεται έρευνα και ανάλυση της αγοράς τόσο από εσωτερικές πηγές και τη βάση δεδομένων της εταιρείας μας όσο και από εξωτερικές πηγές.

Κάθε ανάλυση εκτίμησης ακινήτων, γίνεται με την εφαρμογή τριών μεθοδολογικών προσεγγίσεων της αξίας. Έκαστη των μεθοδολογικών προσεγγίσεων στηρίζεται σε μια υπόθεση ή θεώρηση. Οι τρεις προσεγγίσεις της αξίας περιλαμβάνουν την **Προσέγγιση της Αγοράς**, την **Προσέγγιση της Προσόδου** και την **Προσέγγιση του Κόστους**. Έκαστη των προσεγγίσεων προσδιορίζουν μια διαφορετική αξία.

Ως εκ τούτου, απαιτείται η εναρμόνιση τους, όπου σταθμίζονται τα υπέρ και τα κατά κάθε προσέγγισης. Με την ολοκλήρωση αυτής της εργασίας, προσδιορίζεται η τελική αξία. Επιπροσθέτως και αναλόγως του σκοπού της εκτίμησης και του είδους του περιουσιακού στοιχείου εφαρμόζονται κατά περίπτωση περισσότερες μέθοδοι όπως η Μέθοδος της Υπολειμματικής Αξίας. Στις επόμενες παραγράφους παρουσιάζονται οι ανωτέρω τρεις μεθοδολογικές προσεγγίσεις της αξίας.

Προσέγγιση της Αγοράς - Μέθοδος Συγκριτικών Στοιχείων ή Κτηματαγοράς

Η πρώτη προσέγγιση εκτίμησης της αξίας αναφέρεται ως "Προσέγγιση της Αγοράς ή Συγκριτική Προσέγγιση". Η τεχνική αυτή βασίζεται στην υπόθεση ότι οι δικαιοπραξίες στην αγορά στηρίζονται στην σύγκριση, καθώς η προσέγγιση αυτή βασίζεται στο Θεώρημα της Υποκατάστασης - Principle of Substitution. Ως εκ τούτου, ένας διατεθειμένος αγοραστής δεν θα καταβάλλει χρήματα περισσότερα για ένα περιουσιακό στοιχείο, από ένα παρόμοιας χρηστικότητας, λειτουργικότητας και ποιότητας. Η προσέγγιση αυτή, απαιτεί την συγκέντρωση στοιχείων από την αγορά για παρόμοια περιουσιακά στοιχεία με το υπό εκτίμηση. Οι αξίες των συγκρίσιμων περιουσιακών στοιχείων αναπροσαρμόζονται για όποια διαφορετικά χαρακτηριστικά από το υπό εκτίμηση και αφού θεωρούνται ως αντικειμενικά λαμβάνονται υπόψη για την εκτίμηση του συγκεκριμένου περιουσιακού στοιχείου.

Τυπικά, η προσέγγιση αυτή εφαρμόζεται για την εκτίμηση περιουσιακών στοιχείων που εντάσσονται σε μια οργανωμένη αγορά όπως εμπορικά, οικιστικά ακίνητα, επαγγελματικοί χώροι, μη εξειδικευμένα ακίνητα κλπ.

Τα πέντε στάδια για την εφαρμογή της Προσέγγισης της Αγοράς αναλύονται κατωτέρω:

- ✓ Έρευνα αγοράς για πρόσφατες δικαιοπραξίες, προσφορά και ζήτηση παρόμοιων και συγκρίσιμων περιουσιακών στοιχείων ως προς την υπό εκτίμηση ιδιοκτησία.
- ✓ Διαπίστωση των πληροφοριών που συλλέχθηκαν για την πληρότητα, την ορθότητά τους, καθώς και την αντικειμενικότητά τους.
- ✓ Προσαρμογή των συλλεχθέντων στοιχείων σε μονάδες παρόμοιες με αυτές του υπό εκτίμηση περιουσιακού στοιχείου.
- ✓ Σύγκριση της υπό εκτίμηση ιδιοκτησίας και των συγκρίσιμων περιουσιακών στοιχείων και προσαρμογή των αξιών.
- ✓ Αναπροσαρμογή των αξιών που προσδιορίστηκαν κατά τις ανωτέρω αναλύσεις και διαπίστωση ενός εύρους αξιών ή μίας μοναδιαίας αξίας για το υπό εκτίμηση περιουσιακό στοιχείο.

Προσέγγιση της Προσόδου - Μέθοδος Κεφαλαιοποίησης Εισοδήματος (Income Method)

Η δεύτερη μεθοδολογική προσέγγιση που εφαρμόζεται για να προσδιορίσει την αξία ενός περιουσιακού στοιχείου είναι η Προσέγγιση της Προσόδου ή "Income Approach". Τυπικά αυτή η προσέγγιση εφαρμόζεται σε περιουσιακά στοιχεία που αποφέρουν πρόσοδο, όπως εμπορικά ακίνητα και κτίρια γραφείων.

Κατά την εφαρμογή της Προσέγγισης της Προσόδου, γίνεται εκτίμηση των μελλοντικών προσόδων που απορρέουν από την εκμετάλλευση της ιδιοκτησίας. Τα ποσά αυτά απομειώνονται ή κεφαλαιοποιούνται σύμφωνα με αποδεκτούς συντελεστές ώστε να προσδιορίσουν μια ένδειξη της αξίας.

Ο προσδιορισμός της αξίας κατά την Προσέγγιση της Προσόδου επιτυγχάνεται με την κεφαλαιοποίηση των προβλεπόμενων καθαρών εσόδων με ένα επιτόκιο που αντικατοπτρίζει τον επενδυτικό κίνδυνο στο περιουσιακό στοιχείο. Η μετατροπή σε εισόδημα λαμβάνει υπόψη της και διαφορετικές επενδυτικές ευκαιρίες διαθέσιμες στην αγορά. Όταν εφαρμόζεται η προσέγγιση αυτή, θεωρείται ότι προσδιορίζει μια αντικειμενική αξία για περιουσιακά στοιχεία που αποφέρουν πρόσοδο.

Δύο μέθοδοι γενικά εφαρμόζονται κατά την Προσέγγιση της Προσόδου για τον προσδιορισμό της αξίας ενός περιουσιακού στοιχείου: Άμεση Κεφαλαιοποίηση της Προσόδου και Απομειωμένες Ταμειακές Ροές. Η άμεση κεφαλαιοποίηση της προσόδου (Direct Capitalization) βασίζεται στην μετατροπή μιας σταθεροποιημένης ετήσιας χρηματοροής σε ένδειξη της αξίας. Οι απομειωμένες ταμειακές ροές (Discounted Cash Flow) λαμβάνουν υπόψη και άλλους παράγοντες όπως ο χρόνος πραγματοποίησης της χρηματοροής, η συχνότητά της και το μέγεθος της προσόδου που αναμένεται να προσδώσει η εκμετάλλευση του περιουσιακού στοιχείου. Κατά την μέθοδο αυτή οι μελλοντικές ταμειακές ροές προσδιορίζονται για μια περίοδο προβλέψεων, ενώ στο τέλος της περιόδου αυτής προσδιορίζεται και η υπολειμματική αξία. Έπειτα απομειώνονται σε παρούσες αξίες με μία προ φόρων απόδοση, επιτόκιο προεξόφλησης, για να καταλήξουμε σε μια παρούσα αξία.

Όταν γίνεται χρήση τόσο της άμεσης κεφαλαιοποίησης τη προσόδου όσο και της μεθόδου των απομειωμένων ταμειακών ροών, η χρηματοροή που χρησιμοποιείται για την εκτίμηση του περιουσιακού στοιχείου είναι τα έσοδα προ φόρων (NOI), αναφέρονται επίσης ως έσοδα προ φόρων τόκων και αποσβέσεων (EBITDA).

Τα έσοδα προ φόρων τόκων και αποσβέσεων θεωρούνται ως αντιπροσωπευτικά για την εκτίμηση προσοδοφόρων περιουσιακών στοιχείων, καθώς επιτρέπουν την άμεση σύγκριση διάφορων επενδυτικών προτάσεων και ελαχιστοποιούν τις διαφορές που προκύπτουν από διαφορετικούς χειρισμούς στις αποσβέσεις, την χρηματοοικονομική διάρθρωση, φορολογία κλπ..

Η μέθοδος της κεφαλαιοποίησης της προσόδου εφαρμόζεται σε μια μόνο ετήσια χρηματοροή, η οποία βρίσκεται σε καθεστώς σταθεροποίησης (steady state). Για τα περιουσιακά στοιχεία για τα οποία δεν μπορεί να προσδιορισθεί η εν λόγω χρηματοροή λόγω, ανακαινίσεων, πληρότητας ή άλλων παραγόντων γίνεται χρήση των απομειωμένων ταμειακών ροών.

Η μέθοδοι της κεφαλαιοποίησης της προσόδου και των απομειωμένων ταμειακών ροών αναλύονται κατωτέρω.

Μέθοδος της Άμεσης Κεφαλαιοποίησης της Προσόδου – Direct Capitalization

Η μέθοδος αυτή λαμβάνει τα καθαρά λειτουργικά έσοδα (σε σταθεροποιημένους όρους – steady state) και εφαρμόζει έναν συνολικό συντελεστή κεφαλαιοποίησης (overall capitalization rate - OAR). Ο OAR είναι η σχέση μεταξύ της τιμής πώλησης και των καθαρών προ φόρων λειτουργικών εσόδων του περιουσιακού στοιχείου (pre-tax net operating income - NOI). Η σχέση αυτή εκφράζεται μαθηματικά ως εξής:

$$OAR = \frac{NOI}{Sale\ Price}$$

Μια παρόμοια εξίσωση μπορεί να εφαρμοσθεί για να μετατρέψει το NOI του περιουσιακού στοιχείου σε αξία.

$$Value = \frac{NOI}{OAR}$$

Καθώς βασίζεται σε πρόσφατες αγοραπωλησίες και υποθέσεις επενδυτών για παρόμοια περιουσιακά στοιχεία, το OAR εκφράζεται σε όρους της αγοράς, καθώς αντικατοπτρίζει και τις εκτιμήσεις των επενδυτών. Επιπροσθέτως, αντικατοπτρίζει τις προβλέψεις των επενδυτών για τις μελλοντικές διακυμάνσεις, τα λειτουργικά περιθώρια, τις αποδόσεις & τους κινδύνους της αγοράς και τους τρόπους χρηματοδότησης. Στην τοπική αγορά το εύρος του OAR για τους διαφορετικούς τύπους περιουσιακών στοιχείων διερευνάται διεξοδικά μετά από επί τόπου διερευνήσεις τόσο για διαφορετικούς τύπους περιουσιακών στοιχείων όσο και για διαφορετικές περιοχές καθώς και άλλα χαρακτηριστικά που το επηρεάζουν.

Στην περίπτωση της εκτίμησης ακίνητων περιουσιακών στοιχείων όπως συγκροτήματα διαμερισμάτων ή γραφειακών χώρων, ένα ποσοστό απομείωσης υπολογίζεται, λόγω της πληρότητας των μισθωμένων χώρων και της συλλογής των μισθωμάτων από μελλοντικούς μισθωτές. Τα μεικτά έσοδα από μισθώματα αναπροσαρμόζονται για τις προβλεπόμενες δαπάνες συντήρησης του περιουσιακού στοιχείου. Αυτές οι δαπάνες συνυπολογίζουν παράγοντες όπως αμοιβή διαχείρισης, συντήρηση κοινόχρηστων χώρων, καθώς και άλλα έξοδα.

Απομειωμένες Ταμειακές Ροές - Discounted Cash Flow Analysis (DCF)

Η απομείωση είναι μια μορφή κεφαλαιοποίησης κατά την οποία οι μελλοντικές χρηματοροές μεταφέρονται σε μια ένδειξη παρούσας αξίας. Η συγκεκριμένη μεθοδολογική προσέγγιση αναγνωρίζει τον χρονικό παράγοντα πραγματοποίησης των χρηματοροών, κατά τον οποίο είναι αντιληπτό ότι μια παρούσα χρηματοροή είναι μεγαλύτερη από μία μελλοντική. Κατά την εφαρμογή της μεθόδου θα πρέπει να ενσωματωθούν ορισδήποτε μελλοντικές κεφαλαιουχικές επενδύσεις - CapEx, καθώς και το παραγόμενο εισόδημα τους.

Τα τυπικά χαρακτηριστικά που θα πρέπει να ενσωματωθούν κατά την εφαρμογή της ανωτέρω μεθόδου συμπεριλαμβάνουν ενδεικτικά τα κατωτέρω:

- ✓ Περίοδος προβλέψεων, κατά το τέλος της οποίας θεωρούμε την σταθερότητα εισροής των χρηματοροών,
- ✓ Δαπάνες ανακαίνισης, εάν η κατάσταση του περιουσιακού στοιχείου απαιτεί παρόμοιες δαπάνες για την πραγματοποίηση των ανωτέρω χρηματοροών,
- ✓ μισθώματα, λαμβάνοντας υπόψη την αγορά των ακινήτων,
- ✓ υπολειμματική αξία, η παρούσα αξία του περιουσιακού στοιχείου κατά το τέλος της περιόδου των προβλέψεων,
- ✓ δαπάνες προώθησης και λειτουργικά έξοδα, λαμβάνοντας υπόψη τα κόστη λειτουργίας και χρήσης του περιουσιακού στοιχείου,
- ✓ επιτόκια προεξόφλησης και κεφαλαιοποίησης, κατάλληλα για το συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο και σύμφωνα με την αγορά.

Μέθοδος της Υπολειμματικής Αξίας - Μέθοδος Αξιοποίησης

Η επόμενη μέθοδος προσέγγισης και προσδιορισμού της Αξίας, είναι η Μέθοδος της Υπολειμματικής Αξίας - Residual Value Approach. Η μέθοδος αυτή εφαρμόζεται κυρίως για τον προσδιορισμό της αξίας μιας γηπεδικής έκτασης. Επιπροσθέτως γίνεται χρήση για την επιβεβαίωση των πορισμάτων που προσδιορίζονται με την Μέθοδο της Αγοράς.

Τυπικά η Μέθοδος της Υπολειμματικής Αξίας εφαρμόζεται για την εκτίμηση γηπέδων προς ανάπτυξη και έργων. Η υπολειμματική αξία του γηπέδου στηρίζεται σε δύο κατά κύριο λόγο παράγοντες: την τοποθεσία και την συνολική αξία του αναπτύγματος. Λαμβανομένων υπόψη των παραγόντων αναφορικά με την ποιότητα και την τοποθεσία του έργου υπό ανάπτυξη, εύλογα δύναται να συμπεράνουμε την σχέση ανάμεσα στην προσδιορισθείσα αξία του αναπτύγματος και την υπολειμματική αξία του γηπέδου, καθόσον το μέγεθος και η τοποθεσία του αναπτύγματος φέρουν σημαντική επιρροή στο κατασκευαστικό κόστος και εν τέλη στην αξία.

Η βάση του προσδιορισμού της Υπολειμματικής Αξίας έχει ως εξής:
 Αξία πώλησης του υπό ανάπτυξη έργου ως ολοκληρωμένου
 Μείον Κατασκευαστικό Κόστος
 Υπολειμματική Αξία Γηπέδου

Προσέγγιση του Κόστους - Μέθοδος Υπολειμματικού Κόστους Αντικατάστασης

Η τρίτη προσέγγιση της αξίας, η Προσέγγιση του Κόστους (Cost Approach), εφαρμόζεται στην περίπτωση που παρατηρείται ελλιπής πληροφόρηση στοιχείων της αγοράς και προσδιορίζει την αξία από το κόστος αναπαραγωγής ή αντικατάστασης του περιουσιακού στοιχείου, ενώ εφαρμόζεται κυρίως σε εξειδικευμένα περιουσιακά στοιχεία και βιομηχανικά ακίνητα.

Κατωτέρω παρουσιάζουμε τις αρχές της Προσέγγισης του Κόστους:

Κόστος Αναπαραγωγής Νέου (RCN) Το Κόστος Αναπαραγωγής Νέου, είναι το εκτιμώμενο ποσό που απαιτείται για την κατασκευή ή αναπαραγωγή αντίστοιχου περιουσιακού στοιχείου σε παρούσες αξίες, χρησιμοποιώντας ακριβώς τα ίδια κατασκευαστικά υλικά, σχεδιασμό, πρότυπα, διαμόρφωση και ποιότητα κατασκευής. Η θεώρηση του Κόστους Αναπαραγωγής Νέου δεν είναι όμοια με αυτή του "Κόστους Αντικατάστασης Νέου". Ως **Κόστος Αντικατάστασης Νέου** ορίζεται, το κόστος αντικατάστασης του περιουσιακού στοιχείου, σε τρέχουσες τιμές, με ένα σύγχρονο, για την κατασκευή του οποίου έχει γίνει χρήση σύγχρονης τεχνολογίας, υλικών, μεθόδων και προτύπων σχεδιασμού και διαμόρφωσης. Μετά την διαμόρφωση και τον προσδιορισμό του κόστους κατά τα ανωτέρω, με την χρήση κατάλληλων συντελεστών και την εμπειρία του εκτιμητή, απομειούται το Κόστος Αντικατάστασης ή Αναπαραγωγής Νέου, έτσι ώστε η προκύπτουσα αξία να αντανakλά την απώλεια/απόσβεση αξίας που έχει υποστεί το περιουσιακό στοιχείο, λόγω φυσικής, λειτουργικής και οικονομικής απαξίωσης. Κατωτέρω παρουσιάζουμε τις διάφορες αποσβέσεις και απαξιώσεις που εφαρμόζονται:

- **Φυσική Απαξίωση (Physical Depreciation)** είναι η απώλεια της αξίας του περιουσιακού στοιχείου που προκύπτει από την κανονική φθορά και την έκθεση του περιουσιακού στοιχείου σε φυσικά φαινόμενα.
- **Λειτουργική Απαξίωση (Functional Obsolescence)** είναι η απώλεια της αξίας, που οφείλεται σε βελτιώσεις των μεθόδων σχεδιασμού και διαμόρφωσης, αλλαγής και χρήσης διαφορετικών υλικών και τεχνολογίας, που καταλήγει σε ανεπάρκεια παραγωγής χρηματοροών, υπερβάλλουσες κατασκευές, έλλειψη χρησιμότητας ή υπερβολικά λειτουργικά έξοδα.
- **Οικονομική ή Εξωτερική Απαξίωση (Economic or External Obsolescence)** είναι η απώλεια της αξίας, που οφείλεται σε εξωτερικές επιδράσεις που δεν έχουν σχέση με το περιουσιακό στοιχείο, αλλά με την αγορά στην οποία αυτό δραστηριοποιείται. Αυτές οι επιδράσεις περιλαμβάνουν απαιτήσεις για βέλτιστες υπηρεσίες, απομακρυσμένες πηγές προμήθειας υλικών και εργατικού δυναμικού που δημιουργούν συνθήκες υψηλού κόστους, υψηλό κόστος υπηρεσιών ή μετακίνησης και μεταφοράς, επιδράσεις που οφείλονται σε αλλαγές στην νομοθεσία, στην μεταβολή της υφής του ανταγωνισμού κλπ.

Κατά την εφαρμογή της Προσέγγισης του Κόστους θεωρούμε τα κατωτέρω:

Κόστος Αναπαραγωγής ή Αντικατάστασης Νέου
Μείον Φυσική Απαξίωση
Μείον Λειτουργική Απαξίωση
Μείον Οικονομική ή Εξωτερική Απαξίωση
Εύλογη Αξία

Εναρμόνιση Αξιών

Το τελικό βήμα για τον προσδιορισμό της Αξίας αποτελεί η εναρμόνιση των αξιών που προσδιορίζονται με βάση την εφαρμογή εκάστης μεθοδολογικής προσέγγισης. Η προσαρμογή των ανωτέρω αξιών λαμβάνει υπόψη της τα αρνητικά και τα θετικά κάθε μεθόδου προσέγγισης της αξίας, καθώς και παράγοντες που οφείλονται στην αγορά. Η εναρμόνιση των αξιών προσδιορίζει μία μόνον αξία ή ένα εύρος αξιών.

γ) Η εύλογη αξία, οι μεταβολές της που έχουν αναγνωρισθεί στα αποτελέσματα, καθώς και οι μεταβολές αυτής που έχουν αναγνωρισθεί απευθείας στην καθαρή θέση (διαφορές εύλογης αξίας) ανα κονδύλι ισολογισμού έχει ως εξής:

Περιγραφή	ΙΔΙΟΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΟΥΜΕΝΑ ΑΚΙΝΗΤΑ			ΕΠΙΔΡΑΣΗ	
	Γήπεδα-Οικόπεδα	Κτίρια και Τεχνικά Έργα	Σύνολο Ακινήτων	Αποτελέσματα ή Κέρδη εις νέον	Αποθεματικό (Διαφορές εύλογης αξίας)
Υπόλοιπο 31.12.2015 με Κόστος Κτήσης	217.131,65	156.693,12	373.824,77		
Προσαρμογές λόγω χρήσης εύλογων αξιών 2015	161.817,35	587.629,88	749.447,23		749.447,23
Υπόλοιπο 31.12.2015 σε εύλογες αξίες	378.949,00	744.323,00	1.123.272,00	0,00	749.447,23
Προσαρμογές λόγω ΕΛΠ σε εύλογες αξίες 2016	-16.415,00	-35.391,03	-51.806,03		-51.806,03
Υπόλοιπο 31.12.2016 σε εύλογες αξίες	362.534,00	708.931,97	1.071.465,97	0,00	697.641,20

δ) Δεν αναγνωρίστηκε αναβαλλόμενη φορολογία.

ε) Δεν έγινε χρήση της δυνατότητας επιμέτρησης στην εύλογη αξία των παράγωγων χρηματοοικονομικών μέσων.

στ) Η λογιστική αξία των παγίων που θα αναγνωρίζονταν στον ισολογισμό, εάν τα εν λόγω στοιχεία δεν είχαν επιμετρηθεί στην εύλογη αξία τους ήταν ως εξής:

Περιγραφή	Λογιστική Αξία 31.12.2015	Έυλογη Αξία 31.12.2015
Γήπεδα-Οικόπεδα	217.131,65	378.949,00
Κτίρια και Τεχνικά Έργα	166.836,78	754.466,66
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα	383.968,43	1.133.415,66

Περιγραφή	Λογιστική Αξία 31.12.2016	Έυλογη Αξία 31.12.2016
Γήπεδα-Οικόπεδα	217.131,65	362.534,00
Κτίρια και Τεχνικά Έργα	156.693,12	708.931,97
Ιδιοχρησιμοποιούμενα ακίνητα	373.824,77	1.071.465,97

Δ. Αναλύσεις Κονδυλίων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων

Δ.1 Ενσώματα και άυλα πάγια στοιχεία

(Άρθρο 29 § 8) Πίνακας μεταβολών ενσώματων και άυλων παγίων περιουσιακών στοιχείων εμφαίνων:

α) Το κόστος κτήσης ή το κόστος παραγωγής, ή την εύλογη αξία (του άρθρου 24) σε περίπτωση που έχει εφαρμοστεί επιμέτρηση στην εύλογη αξία, στην αρχή και στο τέλος της περιόδου για κάθε κονδύλι.

β) Τις προσθήκες, τις μειώσεις και τις μεταφορές μεταξύ των κονδυλίων των παγίων κατά τη διάρκεια της περιόδου.

γ) Τις αποσβέσεις και απομειώσεις αξίας που αφορούν την περίοδο.

δ) Τις σωρευμένες αποσβέσεις και απομειώσεις στην αρχή και στο τέλος της περιόδου.

ε) Τις λοιπές μεταβολές των σωρευμένων αποσβέσεων και απομειώσεων κατά την διάρκεια της περιόδου.

στ) Το ποσό με το οποίο προσαυξήθηκε η αξία κτήσης παγίων περιουσιακών στοιχείων λόγω κεφαλαιοποίησης τόκων στην περίοδο, σύμφωνα με την παράγραφο 2(δ) του άρθρου 18.

ζ) Λοιπές μεταβολές.

Παρατίθεται κατωτέρω «ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ & ΑΥΛΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2016» με τις ανωτέρω πληροφορίες.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΜΕΤΑΒΟΛΗΣ ΕΝΣΩΜΑΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ 2016

Ποσά σε Ευρώ €	Ακίνητα			Μηχανολογικός εξοπλισμός	Λοιπός Εξοπλισμός			Λοιπά Άυλα			ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ
	Γήπεδα - Οικόπεδα	Κτίρια και τεχνικά έργα	ΣΥΝΟΛΟ ΑΚΙΝΗΤΩΝ	Μηχανολογικός εξοπλισμός	Μεταφορικά μέσα	Έπιπλα & Λοιπός Εξοπλισμός	ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΙΠΟΥ ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥ	Λογισμικό	Λοιπά	ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΙΠΩΝ ΑΥΛΩΝ	
Καθαρή λογιστική αξία την 01.01.2016	378.949,00	754.486,66	1.133.415,66	143.513,95	11.279,55	16.175,85	27.455,40	60,46	7.862,50	7.922,96	1.312.307,97
Αξία κτήσης την 01.01.2016	378.949,00	891.277,13	1.270.226,13	722.132,82	300.218,05	136.540,79	436.758,84	3.777,95	64.162,59	67.940,54	2.497.058,33
Προσθήκες χρήσης	0,00	0,00	0,00	1.350,05	0,00	4.869,58	4.869,58	0,00	0,00	0,00	6.219,63
Τόκοι περιόδου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Μειώσεις χρήσης	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναπροσαρμογές	(16.415,00)	(33.807,00)	(50.222,00)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	(50.222,00)
Αξία κτήσης την 31.12.2016	362.534,00	857.470,13	1.220.004,13	723.482,87	300.218,05	141.410,37	441.628,42	3.777,95	64.162,59	67.940,54	2.453.055,96
Αποσβέσεις και απομειώσεις την 01.01.2016	0,00	136.810,47	136.810,47	578.618,87	288.938,50	120.364,94	409.303,44	3.717,49	56.300,09	60.017,58	1.184.750,36
Αποσβέσεις χρήσης	0,00	11.727,69	11.727,69	35.124,15	5.895,33	8.185,63	14.080,96	60,46	7.862,50	7.922,96	68.855,76
Μειώσεις αποσβέσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	(7.110,00)	0,00	(7.110,00)	0,00	0,00	0,00	(7.110,00)
Απομειώσεις περιόδου	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αναστροφές απομειώσεων	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Μεταφορές	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Αποσβέσεις και απομειώσεις την 31.12.2016	0,00	148.538,16	148.538,16	613.743,02	287.723,83	128.550,57	416.274,40	3.777,95	64.162,59	67.940,54	1.246.496,12
Καθαρή λογιστική αξία την 31.12.2016	362.534,00	708.931,97	1.071.465,97	109.739,85	12.494,22	12.859,80	25.354,02	0,00	0,00	0,00	1.206.559,84

Δ.2 Χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία**➤ Συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες**

Το κονδύλι «Συμμετοχές σε θυγατρικές, συγγενείς και κοινοπραξίες» της εταιρείας περιλαμβάνει το κόστος κτήσης των κάτωθι συμμετοχών:

A/A	Περιγραφή	Ποσό
1	Κοινοπραξία 5 ^{ου} Δημοτικού Σχολείου	30.000,00
2	Κοινοπραξία ΒΙΟΑΙΓΑΙΟ ΙΚΕ	10.500,00
3	Κοινοπραξία ΧΑΔΑ – ΟΥΤΖΑ	100.000,00
	Σύνολο	140.500,00
	Μείον: Προβλέψεις υποτίμησης	(5.532,90)
	Σύνολο	134.967,10

Δ.3 Αποθέματα**➤ Προκαταβολές για αποθέματα**

Στο κονδύλι «Προκαταβολές για αποθέματα» περιλαμβάνονται οι προκαταβολές που έχουν δοθεί για την αγορά αποθεμάτων καθώς και προκαταβολές σε προμηθευτές για την παροχή υπηρεσιών συνολικής αξίας € 60.478,68 την χρήση 31/12/2016 (αξίας € 71.321,42 κατά την χρήση 31/12/2015).

Δ.4 Χρηματοοικονομικά στοιχεία και προκαταβολές**➤ Εμπορικές απαιτήσεις**

Οι Εμπορικές απαιτήσεις της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Εμπορικές απαιτήσεις	31/12/2016	31/12/2015
Πελάτες εσωτερικού	816.175,64	587.120,45
Επιταγές εισπρακτέες χαρτοφυλακίου	25.033,14	0,00
Σύνολο εμπορικών απαιτήσεων	841.208,78	587.120,45
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	(170.168,61)	(170.168,61)
Σύνολο καθαρών εμπορικών απαιτήσεων	671.040,17	416.951,84

➤ Λοιπές απαιτήσεις

Οι Λοιπές απαιτήσεις της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Λοιπές απαιτήσεις	31/12/2016	31/12/2015
Βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις κατά συνδεδεμένων επιχειρήσεων	105.783,08	133.678,96
Χρεώστες διάφοροι	117.361,38	247.133,06
Σύνολο λοιπών απαιτήσεων	223.144,46	380.812,02
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	0,00	0,00
Σύνολο καθαρών λοιπών απαιτήσεων	223.144,46	380.812,02

➤ Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα

Τα Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	31/12/2016	31/12/2015
Ταμείο	17.879,22	1.946,26
Καταθέσεις όψεως & προθεσμίας	640.695,87	721.918,90
Σύνολο	658.575,09	723.865,16

Δ.5 Καθαρή θέση**➤ Κεφάλαιο**

Τα Κεφάλαιο της εταιρείας αναλύεται ως εξής:

Κατηγορία Μετοχών	Αριθμός Μετοχών	Ονομαστική Αξία	Συνολική Αξία
Κοινές Ονομαστικές Μετοχές	285.696	€ 3,05	€ 871.372,80
Σύνολο	285.696		€ 871.372,80

Σημείωση: Κατά την ελεγχόμενη χρήση 2016 δεν έχει πραγματοποιηθεί αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου, δεν έχουν εκδοθεί τίτλοι και ενσωματωμένα σε αυτούς δικαιώματα καθώς επίσης δεν έχουν αποκτηθεί ίδιες μετοχές.

Δ.6. Προβλέψεις και υποχρεώσεις**➤ Εμπορικές υποχρεώσεις**

Οι εμπορικές υποχρεώσεις της εταιρείας αναλύονται ως εξής:

Εμπορικές υποχρεώσεις	31/12/2016	31/12/2015
Προμηθευτές εσωτερικού	266.329,51	233.382,78
Επιταγές πληρωτέες μεταχρονολογημένες	43.260,40	146.847,34
Προκαταβολές πελατών	158.588,35	219.018,70
Σύνολο εμπορικών υποχρεώσεων	468.178,26	599.248,82

(Άρθρο 29 § 13) Συνολικό χρέος της οντότητας που καλύπτεται με εξασφαλίσεις που παρέχονται από την οντότητα, με ένδειξη της φύσης και της μορφής της εξασφάλισης.

Δεν υπάρχουν.

(Άρθρο 29 § 14) Υποχρεώσεις της οντότητας που καθίστανται απαιτητές μετά από πέντε έτη από την ημερομηνία του ισολογισμού.

Δεν υπάρχουν μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις που να καθίστανται απαιτητές μετά από πέντε έτη από την ημερομηνία του ισολογισμού.

(Άρθρο 29 § 16) Χρηματοοικονομικές δεσμεύσεις, εγγυήσεις ή ενδεχόμενες επιβαρύνσεις (ενδεχόμενα περιουσιακά στοιχεία ή ενδεχόμενες υποχρεώσεις) που δεν εμφανίζονται στον ισολογισμό, με ένδειξη της φύσης και της μορφής των σχετικών εξασφαλίσεων που έχουν παρασχεθεί. Κάθε δέσμευση που αφορά παροχές σε εργαζόμενους μετά την έξοδο από τη υπηρεσία ή συνδεδεμένες ή συγγενείς οντότητες, γνωστοποιείται ξεχωριστά.

Για την εξασφάλιση δανείων έχουν χορηγηθεί από την εταιρία στις τράπεζες οι κάτωθι εγγυήσεις:

Τράπεζα	Μορφή & Φύση δεσμεύσεων/εγγυήσεων	Ποσό Εγγυήσεων
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	Ενέχυρο επί προθεσμιακού λογαριασμού	150.000,00
ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ	Εγγυητικές επιστολές	49.860,35
Σύνολο		199.860,35

Δ.7 Αποτελέσματα χρήσης

(Άρθρο 29 § 23) Πληροφορίες για τους απασχολούμενους στην οντότητα κατά τη διάρκεια της περιόδου:

α) Ο μέσος όρος των απασχολούμενων.

Για την ελεγχόμενη χρήση 2016 ο μέσος όρος απασχολούμενου προσωπικού είναι **11 άτομα** και υπολογίστηκε σύμφωνα με τις οδηγίες του παρόντος νόμου. Αναλυτικότερα:

Κατηγορία	Εργαζόμενοι	ΜΗΝΕΣ	Τύπος	Μέσος όρος εργαζομένων
Με πλήρη απασχόληση	5	12	Εργαζόμενοι * (μήνες απασχόλησης / 12 μήνες)	5,00
Με πλήρη απασχόληση	1	11	Εργαζόμενοι * (μήνες απασχόλησης / 12 μήνες)	0,92
Με πλήρη απασχόληση	1	3	Εργαζόμενοι * (μήνες απασχόλησης / 12 μήνες)	0,25
Με πλήρη απασχόληση	1	8	Εργαζόμενοι * (μήνες απασχόλησης / 12 μήνες)	0,67
Με πλήρη απασχόληση	1	1	Εργαζόμενοι * (μήνες απασχόλησης / 12 μήνες)	0,08
Μέλη ΔΣ	4	12	Εργαζόμενοι * (μήνες απασχόλησης / 12 μήνες)	4,00
Μέσος όρος				10,92

(Άρθρο 29 § 17) Το ποσό και τη φύση των επιμέρους στοιχείων των εσόδων ή των εξόδων που είναι ιδιαίτερου ύψους ή ιδιαίτερης συχνότητας ή σημασίας. Ιδιαίτερα, στην περίπτωση που από τον παρόντα νόμο προβλέπεται συμψηφισμός εσόδων και εξόδων γνωστοποιούνται τα σχετικά κονδύλια και οι αξίες αυτών προ του συμψηφισμού.

Η ανάλυση των σημαντικότερων εσόδων έχει ως εξής:

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΣΟΔΩΝ	31/12/2016	31/12/2015
Κατηγορίες δραστηριότητας		
Βιομηχανική δραστηριότητα	0,00	0,00
Εμπορική δραστηριότητα	0,00	0,00
Παροχή υπηρεσιών	1.282.327,97	1.610.732,84
Σύνολο	1.282.327,97	1.610.732,84
Γεωγραφικές αγορές		
Εσωτερική αγορά	1.282.327,97	1.610.732,84
Ευρωπαϊκή αγορά	0,00	0,00
Αγορές τρίτων χωρών	0,00	0,00
Σύνολο	1.282.327,97	1.610.732,84

Η ανάλυση των σημαντικότερων εξόδων έχει ως εξής:

ΑΝΑΛΥΣΗ ΕΞΟΔΩΝ	31/12/2016	31/12/2015
Κατηγορία Εξόδου		
Αμοιβές και Έξοδα Προσωπικού	292.309,01	288.368,44
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	314.280,12	268.392,20
Παροχές τρίτων	47.240,11	47.087,07
Φόροι-Τέλη	8.322,64	12.053,28
Διάφορα Έξοδα	66.189,46	87.120,69
Τόκοι και Συναφή Έξοδα	14.357,65	18.380,18
Αποσβέσεις πάγιων στοιχείων	68.002,55	69.593,53
Φόρος Εισοδήματος	1.822,06	1.983,99
Τέλος Επιτηδεύματος	2.000,00	2.000,00
Έκτακτα Έξοδα	0,00	9.474,23
Έκτακτες Ζημιές	0,00	587,55
Έξοδα προηγούμενων χρήσεων	0,00	32.732,85
Σύνολο	814.523,60	837.774,01

Δεν έγιναν συμψηφισμοί εσόδων και εξόδων.

(Άρθρο 29 § 18) Ποσό τόκων της περιόδου με το οποίο αυξήθηκε το κόστος απόκτησης αγαθών και υπηρεσιών σύμφωνα με το άρθρο 20.

Δεν συντρέχει η περίπτωση αυτή.

➤ **Αμοιβές προκαταβολές και πιστώσεις σε όργανα διοίκησης**

(Άρθρο 29 § 25) Προκαταβολές και πιστώσεις που χορηγήθηκαν στα μέλη διοικητικών, διαχειριστικών και εποπτικών συμβουλίων, με μνεία του επιτοκίου, των όρων χορήγησης και των ποσών που επιστράφηκαν, διαγράφηκαν ή δεν εισπράχθηκαν λόγω αποποίησης, καθώς και δεσμεύσεις που αναλήφθηκαν για λογαριασμό τους, με οποιαδήποτε εγγύηση. Τα στοιχεία αυτά γνωστοποιούνται αθροιστικά για κάθε κατηγορία των προσώπων αυτών.

Η εταιρεία χορήγησε αμοιβές στα μέλη του Διοικητικού της Συμβουλίου την χρήση 2016 συνολικής αξίας € 94.800,00.

Ε. Λοιπές πληροφορίες

(Άρθρο 29 § 4) Εάν υπάρχουν παράγοντες που θέτουν σε κίνδυνο την προοπτική της οντότητας ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα, γνωστοποιείται η φύση αυτών των παραγόντων, καθώς και τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την αντιμετώπισή τους.

Δεν υπάρχουν παράγοντες που θέτουν σε κίνδυνο την προοπτική της οντότητας ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.

Μυτιλήνη, 28 Φεβρουαρίου 2017

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ ΕΥΣΤΡΑΤΙΟΣ
Α.Δ.Τ. Φ 296161

Ο ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΚΟΥΡΟΥΛΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 586719

ΤΟ ΜΕΛΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΠΕΤΡΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
Α.Δ.Τ. ΑΕ 425032

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΒΟΥΛΓΑΡΑΚΗΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ
ΑΡ.Α. ΟΕΕ. 0011665 Α' ΤΑΞΕΩΣ